

Beitrag zur Phänologie aus einem Garten in Graz (Steiermark)

Von Franz HANSELMAYER
Eingelangt am 31. März 1982

1. Einleitung

Zum Verständnis der Phänologie gehören nicht nur die Blütenzeiten der Pflanzen, sondern auch andere Faktoren wie geographische Lage, der Witterungsspiegel u. a. m. Um diese Daten nicht ständig zu wiederholen, verweise ich auf die alljährlich in den Mitteilungen des naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark erscheinenden Angaben über Witterungsspiegel usw. sowie auf die bereits erschienenen Berichte des Verfassers. Dort finden sich auch Angaben über die benützte Literatur (vgl. Band 100, 1970, S. 190).

2. Tabellen

1981

<i>Primula vulgaris</i>	3. 2.	<i>Doronicum caucasicum</i>	2. 4.
Stäuben von <i>Corylus avellana</i>	6. 2.	<i>Phlox subulata</i>	2. 4.
<i>Eranthis hiemale</i>	10. 2.	<i>Aubrieta</i> × <i>cultorum</i>	2. 4.
<i>Pulmonaria officinalis</i>	10. 2.	<i>Brunnera macrophylla</i>	2. 4.
<i>Helleborus atropurpureus</i>	28. 2.	<i>Taraxacum officinale</i>	2. 4.
<i>Leucojum vernalis</i>	4. 3.	<i>Magnolia stellata</i>	2. 4.
<i>Galanthus nivalis</i>	7. 3.	<i>Primula denticulata</i> „Alba“	3. 4.
<i>Crocus albiflorus</i>	7. 3.	<i>Anemone ranunculoides</i>	5. 4.
<i>Daphne mezereum</i>	9. 3.	Kirschblüte	ab 5. 4.
<i>Jasminum nudiflorum</i>	12. 3.	<i>Prunus pissardi</i>	5. 4.
<i>Adonis amurensis</i>	12. 3.	<i>Prunus spinosa</i>	5. 4.
<i>Iris danfordiae</i>	12. 3.	<i>Trillium grandiflorum</i>	5. 4.
<i>Omphalodes verna</i>	12. 3.	<i>Tulipa tarda</i>	7. 4.
<i>Erythronium dens-canis</i>	12. 3.	<i>Chaenomeles japonica</i> „Alba“	5. 4.
<i>Scilla tubergeniana</i>	12. 3.	<i>Orobanchis verna</i>	7. 4.
<i>Isopyrum thalictroides</i>	14. 3.	<i>Fritillaria meleagris</i> „Alba“	7. 4.
<i>Cornus mas</i>	15. 3.	<i>Epimedium</i> -Arten	ab 8. 4.
<i>Iris histrioides</i> „Major“	17. 3.	<i>Sanguinaria canadensis</i>	8. 4.
<i>Viburnum bodnantense</i>	18. 3.	<i>Erythronium hybridum</i>	
<i>Hepatica nobilis</i> fl. pl. rosa	20. 3.	„White Beauty“	8. 4.
<i>Bergenia cordifolia</i>	20. 3.	<i>Euphorbia polychroma</i>	8. 4.
<i>Scilla bifolia</i>	24. 3.	<i>Cardamine pratensis</i>	8. 4.
<i>Pulsatilla slavica</i>	24. 3.	<i>Iberis sempervirens</i>	8. 4.
<i>Chionodoxa luciliae</i>	24. 3.	<i>Anemone nemorosa</i> „Blue Bonnet“	9. 4.
<i>Helleborus foetidus</i>	22. 3.	<i>Mahonia aquifolium</i>	10. 4.
<i>Forsythia intermedia</i>	25. 3.	<i>Chaenomeles lagenaria</i>	10. 4.
<i>Anemone blanda</i>	27. 3.	<i>Synthlipsis reniformis</i>	10. 4.
<i>Anemone nemorosa</i>	27. 3.	<i>Trillium erectum</i>	12. 4.

<i>Ranunculus thora</i>	13. 4.	<i>Anthyllis montana rubens</i>	21. 5.
<i>Uvularia grandiflora</i>	13. 4.	<i>Geranium endressii</i>	21. 5.
<i>Spiraea thunbergii</i>	13. 4.	<i>Baptisia australis</i>	21. 5.
<i>Syringa vulgaris</i>	14. 4.	<i>Allium rosenbachianum</i>	22. 5.
<i>Kerria japonica</i>	15. 4.	<i>Centranthus ruber</i>	25. 5.
Apfelblüte	18. 4.	<i>Campanula portenschlagiana</i>	27. 5.
<i>Gentiana acaulis</i>	20. 4.	<i>Veronica teucrium „Shirley Blue“</i>	27. 5.
<i>Iris melitta</i>	22. 4.	<i>Gladiolus communis</i>	27. 5.
<i>Dryas octopetala</i>	23. 4.	<i>Gladiolus byzantinus</i>	27. 5.
<i>Daphne alpina</i>	26. 4.	<i>Hydrangea petiolaris</i>	30. 5.
<i>Cypripedium calceolus</i>	29. 4.	<i>Campanula persicifolia</i>	1. 6.
<i>Pleione limprichtii</i>	1. 5.	<i>Dictamnus albus</i>	2. 6.
<i>Allium neapolitanum</i>	2. 5.	<i>Lilium bulbiferum</i>	4. 6.
<i>Clematis montana „Rubens alba“</i>	3. 5.	<i>Allium molly</i>	4. 6.
<i>Matthiola vallesiaca</i>	4. 5.	<i>Senecio abrotanifolius tirolensis</i>	4. 6.
<i>Cytisus purpureus</i>	5. 5.	<i>Philadelphus lemoinei</i>	6. 6.
<i>Daphne × burbwoodii</i>	5. 5.	<i>Hieracium aurantiacum</i>	6. 6.
<i>Viburnum rhytidophyllum</i>	5. 5.	<i>Campanula istriaca</i>	11. 6.
<i>Ornithogalum umbellatum</i>	6. 5.	<i>Gentiana lutea</i>	15. 6.
<i>Paeonia tenuifolia</i>	6. 5.	<i>Hosta sieboldiana</i>	16. 6.
<i>Centaurea montana</i>	9. 5.	<i>Comelina coelestis</i>	17. 6.
<i>Cypripedium parviflorum</i>	9. 5.	<i>Achillea species</i>	19. 6.
<i>Meconopsis cambrica</i>	9. 5.	<i>Clematis coreana</i>	20. 6.
<i>Crataegus oxyacantha</i>	9. 5.	<i>Lilium martagon var. cattanicae</i>	22. 6.
<i>Rosa pendulina</i>	9. 5.	<i>Lilium regale</i>	23. 6.
<i>Viburnum opulus sterile</i>	9. 5.	<i>Syringa vulgaris „Andenken an L. Späth“</i>	6. 7.
<i>Chaenomeles japonica</i>	11. 5.	<i>Syringa vulgaris „Mme Lemoine“</i>	6. 7.
<i>Ramonda myconi (pyrenaica)</i>	11. 5.	<i>Arisaema triphyllum</i>	6. 7.
<i>Ramonda myconi alborosea</i>	11. 5.	<i>Scilla hispanica (campanulata)</i>	7. 7.
<i>Lonicera tartarica</i>	11. 5.	<i>Monarda didyma</i>	11. 7.
<i>Weigela florida</i>	12. 5.	<i>Ligularia przewalskii</i>	20. 7.
<i>Lonicera caprifolium</i>	13. 5.	<i>Cyclamen coum</i>	26. 7.
<i>Thalictrum aquilegifolium</i>	13. 5.	<i>Mimulus cardinalis</i>	26. 7.
<i>Syringa palibiniana</i>	13. 5.	<i>Lysimachia clethroides</i>	28. 7.
<i>Ilex pernyi</i>	14. 5.	<i>Lilium bulbiferum</i>	28. 7.
<i>Saxifraga longifolia</i>	15. 5.	<i>Ceratotigma plumbaginoides</i>	30. 7.
<i>Crataegus monogyna punicea</i>	15. 5.	<i>Anemone japonica</i>	4. 8.
<i>Lonicera gracilis</i>	16. 5.	<i>Carlina acaulis</i>	6. 8.
<i>Tragopogon pratensis</i>	17. 5.	<i>Eryngium amethystinum</i>	12. 8.
<i>Hyacinthus azureus</i>	18. 5.	<i>Colchicum autumnale</i>	14. 8.
<i>Lychnis flos-jovis</i>	19. 5.	<i>Roscoea procera</i>	24. 8.
<i>Papaver orientalis</i>	20. 5.	<i>Tricyrtis hirta</i>	20. 9.
<i>Iris sibirica</i>	20. 5.	<i>Chrysanthemum arcticum</i>	1. 10.
<i>Hemerocallis flava</i>	20. 5.	<i>Cimicifuga simplex „Armleuchter“</i>	1. 10.
<i>Lithospermum purpureo-coeruleum</i>	20. 5.	<i>Gentiana asclepiadea</i>	1. 10.
<i>Dianthus-Arten</i>	ab 20. 5.	<i>Helleborus praecox</i>	26. 10.
<i>Geranium pylzowianum</i>	16. 5.	<i>Jasminum nudiflorum</i>	4. 11.
<i>Erodium macradenum</i>	20. 5.	<i>Viburnum bodnantense</i>	10. 11.
<i>Saponaria ocymoides</i>	20. 5.		

1982

<i>Eranthis hiemalis</i>	7. 2.	<i>Crocus</i> -Arten	ab 11. 3.
<i>Helleborus purpurascens</i>	25. 2.	<i>Iris reticulata</i> hybr.	17. 3.
<i>Galanthus nivalis</i>	4. 3.	<i>Pulmonaria officinalis</i>	17. 3.
<i>Leucojum vernum</i>	4. 3.	<i>Iris danfordiae</i>	20. 3.
<i>Viburnum bodnantense</i>	5. 3.	<i>Erythronium denscanis</i>	22. 3.
<i>Hepatica nobilis</i>	8. 3.	<i>Hepatica nobilis</i> fl. pl. rosa	23. 3.
<i>Adonis amurensis</i>	10. 3.	<i>Iris histrioides major</i>	23. 3.
<i>Salix caprea</i> ♂	10. 3.		

Anschrift des Verfassers: Mag. Dr. Franz HANSELMAYER, Am Grabenwald 14, A-8020 Graz.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Mitteilungen des naturwissenschaftlichen Vereins für Steiermark](#)

Jahr/Year: 1982

Band/Volume: [112](#)

Autor(en)/Author(s): Hanselmayer Franz

Artikel/Article: [Beitrag zur Phänologie aus einem Garten in Graz \(Steiermark\). 127-129](#)